

Lokal Pedagogisk planering

Ämne/ämnena: Svenska

Arbetsområde: Läsa och förstå

Årskurs: Årskurs 7-9

Beräknad tidsåtgång: Årskurs 7-9

Inledning – syfte

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.

I undervisningen ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. Text innebär också film, teater, dikt, musik och bild.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera dessa.

Konkreta mål för eleverna

Du kommer att utveckla dina kunskaper om och din förmåga att:

- läsa, analysera och tolka texter; att du kan läsa på olika sätt
- använda ordböcker och andra hjälpmedel för ordförståelse.
- läsa och tolka olika slags skönlitterära texter från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen och som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

- förstå och urskilja språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur för ungdomar och vuxna. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.

- förstå och urskilja skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.

- läsa några skönlitterära betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

- läsa andra slags texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg.

- arbeta med texter som kombinerar ord, bild och ljud.

- känna igen kombinationer av olika texttyper, till exempel informerande texter med inslag av argumentation.

- skapa språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.

- förstå och använda ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Undervisning

Under årskurs 7-9 kommer vi att arbeta med olika arbetsområden och i dessa läsa olika typer av texter.

Vi läser två gemensamma skönlitterära böcker per årskurs. Exempel på dessa är under läsåret 2011- 2012;

Årskurs 7: Det finns inga skridskor i öknen, Intet, Alex Dogboy, För bra för att dö, Min bror Benjamin, Häxfeber, En komikers uppväxt

Årskurs 8: Kort kjol, Kim Novak badade aldrig i Genesarets sjö, Tusen gånger starkare, Det fattas en tärning, Sandor slash Ida, Innan jag dör, Ett öga rött, Hon går genom tavlan ut ur bilden

Årskurs 9: Utvandrarerna, Le Smilja, Pojken i randig pyjamas, Möss och människor, A 6171 (SvEn)

Titlarna är valda med tanke på våra olika temaområden. I årskurs 7 arbetar vi gemensamt med tema respekt och kamratskap, för sig själv och andra.

I årskurs 8 arbetar vi med jämställdhet. I år 9 gör vi nedslag i viktiga historiska händelser, både i närmiljön och världen i stort.

Skönlitteraturen belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

När vi arbetar med gemensamma skönlitterära texter kommer du lära dig hur man analyserar texter enligt nedanstående punkter.

- Berättarperspektiv
- Språkliga drag
- Uppbyggnad: parallellhandling, inre och yttre dialog, miljö och personbeskrivningar samt tillbakablickar
- Genretypiska drag, t.ex. lyrik, noveller och romaner
- Tema
- Motiv
- Budskap

Sakprosa arbetar vi med i temaområden t.ex. media, argumentation, ungdomsklassiker.

- genretypiska drag, t.ex. artiklar, reportage, insändare, brev, faktatexter
- lässtrategier, t.ex. översiktsläsning, djup- och sökläsning, nyckelord och tankekarta
- källkritik

Hur

För att utveckla läsoplevelsen och läsförståelsen arbetar vi med olika metoder, t.ex.

- De Bonos hattar,
- Chambers boksamtalsmodell,
- läslogg,
- "Känn på Litteraturen"
- bokcirkel,
- bokanalys,
- Språket på Väg- för att läsning sker i olika nivåer,
- Närläsning
- Lässtrategier
- Reparationskurs i svenska (SvEn)

Bedömning

Nationella betygskriterier - läsa

E	C	A
Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll med viss koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven grundläggande läsförståelse.	Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med relativt god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven god läsförståelse.	Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven mycket god läsförståelse.

E	C	A
Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk. Eleven kan också föra enkla resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman. Eleven drar då till viss del underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.	Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika verk. Eleven kan också föra utvecklade resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman. Eleven drar då relativt väl underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.	Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika verk. Eleven kan också föra välutvecklade och nyanserade resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman. Eleven drar då väl underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.